

POSTANOWIENIE

Dnia 26 czerwca 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Wiliński

w sprawie **D. S.**

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 26 czerwca 2025 r.

kwestii wyłączenia sędziego **Stanisława Stankiewicza**

od udziału w sprawie IV KK 121/25,

na podstawie art. 41 § 1 k.p.k. w zw. z art. 42 § 1 k.p.k. oraz art. 6 ust. 1 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka i Podstawowych Wolności

p o s t a n o w i ł:

**wyłączyć sędziego Stanisława Stankiewicza od udziału w sprawie
Sądu Najwyższego o sygn. akt IV KK 121/25.**

UZASADNIENIE

We wniosku z dnia 8 maja 2025 r. (data wpływu) obrońca skazanego D. S. wniósł o wyłączenie sędziego Stanisława Stankiewicza od udziału w rozpoznawaniu niniejszej sprawy kasacyjnej. Obrońca wskazał na uzasadnione wątpliwości co do bezstronności sędziego Stanisława Stankiewicza wynikające z jego powołania na stanowisko sędziego Sądu Najwyższego w wyniku rekomendacji uzyskanej od KRS ukonstytuowanej po nowelizacji z dnia 8 grudnia 2017 r.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Konieczność wyłączenia od orzekania SSN Stanisława Stankiewicza w niniejszym postępowaniu nie ulega wątpliwości.

Niniejsze postępowanie kasacyjne jest konsekwencją wznowienia tego postępowania przez Sąd Najwyższy (sygn. IV KO 7/25) i uchylenia postanowienia tego Sądu z dnia 25 kwietnia 2024 r. w sprawie IV KK 95/24 z uwagi na jego wydanie przez nienależycie obsadzony skład sądzący – w osobie SSN Igora Zgolińskiego, powołanego na to stanowisko w wyniku rekomendacji uzyskanej od KRS ukonstytuowanej po nowelizacji z dnia 8 grudnia 2017 r. Wyznaczony następnie do rozpoznania wznowionej sprawy kasacyjnej SSN Adam Roch został z tych samych powodów wyłączony postanowieniem z dnia 17 kwietnia 2025 r. (k. 78 akt SN). Tożsame powody dotyczą wyznaczonego aktualnie do rozpoznania tej sprawy SSN Stanisława Stankiewicza.

Zagadnienie, które wystąpiło na gruncie niniejszej sprawy, związane z procedurą powołań sędziowskich, było przedmiotem obszernej analizy w uchwale składu połączonych Izb: Cywilnej, Karnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r., sygn. akt BSA I-4110-1/20 (OSNKW 2020/2/7) oraz w uchwale składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 2 czerwca 2022 r., I KZP 2/22 (OSNK 2022, z. 6, poz. 22), a w zakresie statusu Krajowej Rady Sądownictwa także w uchwale składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 2 czerwca 2022 r., I KZP 2/22. Zachowują one swoją aktualność także na gruncie niniejszej sprawy i nie wymagają powtarzania.

Okoliczności wskazane w w/w uchwale trzech Izb Sądu Najwyższego znajdują w pełni zastosowanie do SSN Stanisława Stankiewicza. Jest to tym bardziej uzasadnione, że sędzia przystąpił do udziału w procedurze powołania na stanowisko sędziego Sądu Najwyższego nie tylko już po wydaniu wskazanej uchwały trzech Izb Sądu Najwyższego ze stycznia 2020 r., a więc w pełni świadomy jej treści, ale co szczególnie uderzające po wydaniu przez sądy polskie i sądy międzynarodowe licznych orzeczeń, w których wskazano na strukturalną i ustrojową wadliwość procedury powołania sędziów z udziałem KRS ukształtowanej na podstawie ustawy z 8 grudnia 2017 r. – w świetle której niezależność i bezstronność sędziego nie jest zagwarantowana stronom w sposób wymagany przez art. 45 ust. 1 Konstytucji oraz art. 6 ust. 1 EKPC. Wskazany sędzia miał zatem pełną wiedzę na długo przed rozpoczęciem konkursu na stanowisko sędziego w Sądzie Najwyższym, że udział w nim oznacza akceptację dla

stwierdzonej strukturalnej dysfunkcjonalności procesu wyboru, a zatem także wpłynie na ocenę tego, w jakim stopniu jest w stanie wypełnić standard sędziego niezależnego i bezstronnego. Realizacja tych wartości jest zaś nie tyle przywilejem, co przede wszystkim obowiązkiem sądu i nakazem postępowania dla każdego sędziego. Bez bezstronności, niezależności i niezawisłości nie ma ani sądu ani sędziego w rozumieniu Konstytucji, a przede wszystkim nie będzie właściwej realizacji podstawowego prawa jednostki do sądu, o którym mowa w art. 45 ust. 1 Konstytucji (zob. opracowania zawarte w *Bezstronność sędziego w sprawach karnych w świetle zarzutu wadliwości jego powołania*, Warszawa 2022).

W świetle powyższego stwierdzić zatem należy zasadność wniosku o wyłączenie, albowiem zachodzą podstawy do wyłączenia sędziego Stanisława Stankiewicza od udziału w sprawie prowadzonej w Sądzie Najwyższym pod sygnaturą IV KK 121/25, skoro jak wskazano wyżej sąd orzekający, w którego składzie by uczestniczył, nie spełniałby w tej sytuacji kryteriów określonych w art. 45 ust. 1 Konstytucji, art. 6 ust. 1 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka, zaś postępowanie prowadzone przez taki sąd byłoby obciążone wadą traktowaną na gruncie wykładni przyjętej w uchwale trzech połączonych Izb Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r. jako bezwzględna przyczyna odwoławcza z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k.

Mając powyższe na uwadze, orzeczono jak na wstępie.

[J.J.]

[r.g.]